

Onderwerp Gevolgen decembercirculaire 2019 Gemeentefonds															
Nummer	2020/52897														
Portefeuillehouder	Snoek, M.														
Programma/beleidsveld	7.2 Algemene dekkingsmiddelen														
Afdeling	CC														
Auteur	Welsink, M.														
Telefoonnummer	023-5113887														
Email	mwelsink@haarlem.nl														
Kernboodschap	<p>Op 16 december 2019 is de decembercirculaire verschenen. Ten opzichte van de septembercirculaire 2019 stijgt de algemene uitkering voor 2019, ondanks een dalende uitkeringsfactor. De oorzaken hiervan zijn aanpassing van de hoeveelheden van zes maatstaven en de inzet van een verdeelreserve. Al deze oorzaken liggen buiten de invloedssfeer van de gemeente. In deze informatienota zal geen toelichting gegeven worden voor bedragen onder de € 50 duizend.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Decembercirculaire 2019 (bedragen x € 1.000)*</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Budgettair effect voor de algemene middelen</td> <td>131 v</td> <td>14 v</td> <td>14 v</td> <td>14 v</td> <td>14 v</td> <td>14 v</td> </tr> </tbody> </table> <p><i>*) v= voordeel, n= nadeel voor algemene middelen, door afronding kunnen verschillen ontstaan</i></p> <p>De gevolgen van de decembercirculaire voor 2019 worden verwerkt in de Jaarrekening 2019. Voor een aantal doelen kan gelden dat wij de middelen in 2019 ontvangen, maar deze pas in 2020 tot uitgaven leiden. In die gevallen zal een voorstel tot bestemming van het rekeningresultaat 2019 worden voorgelegd. De meerjarige gevolgen worden samen met de gevolgen uit de septembercirculaire verwerkt in de Kadernota 2021.</p> <p>Ook wordt in de circulaire zicht gegeven op de huidige stand van zaken wat betreft de herijking van de verdeling van het gemeentefonds. Volgens de planning wordt in februari bekend wat de (financiële) gevolgen zijn per gemeente. Het nieuwe verdeelmodel wordt in de meicirculaire 2020 gepresenteerd en wordt in 2021 van kracht.</p>	Decembercirculaire 2019 (bedragen x € 1.000)*	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Budgettair effect voor de algemene middelen	131 v	14 v	14 v	14 v	14 v	14 v
Decembercirculaire 2019 (bedragen x € 1.000)*	2019	2020	2021	2022	2023	2024									
Budgettair effect voor de algemene middelen	131 v	14 v	14 v	14 v	14 v	14 v									
Behandelveorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie Bestuur.														
Relevante eerdere besluiten															
Besluit College	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast.														

d.d. 21 januari 2020	de secretaris,	de burgemeester,
----------------------	----------------	------------------

Inleiding

Alle gemeenten samen ontvangen van het Rijk per jaar ongeveer € 25 miljard uit het gemeentefonds. Dat geld wordt via de algemene uitkering en een aantal doeluitkeringen verdeeld over de gemeenten. Het Rijk maakt de verdeling bekend via meerdere circulaire per jaar van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De decembercirculaire is de derde gemeentefonds-circulaire van 2019 en heeft een beperkte strekking. Wel is er, anders dan normaal, sprake van aanpassingen in hoeveelhedenverschillen van zes maatstaven. Deze hoeveelheden zijn, om verschillende redenen, niet juist ingeschat door het Rijk.

2. Kernboodschap

Op 16 december 2019 is de decembercirculaire verschenen. Ten opzichte van de septembercirculaire 2019 stijgt de algemene uitkering voor alle jaren.

Samenvatting (bedragen x € 1.000)*	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Eindstand septembercirculaire 2019	313.561	327.608	329.315	327.565	328.977	330.391
A. Ontwikkelingen rijksniveau	855	0	0	0	0	0
B. Taakmutaties voor beleidsvelden	-22	0	0	2.000	2.000	2.000
C. Doeluitkeringen voor beleidsvelden	2.018	84	5	5	5	5
D. Suppletie-uitkeringen	-702	14	14	14	14	14
Eindstand decembercirculaire 2019	315.710	327.706	329.334	329.583	330.995	332.409
Totaal verschil	2.149 v	98 v	18 v	18 v	18 v	18 v
<i>Budgettair effect voor de algemene middelen</i>	<i>131 v</i>	<i>14 v</i>	<i>14 v</i>	<i>14 v</i>	<i>14 v</i>	<i>14 v</i>

*) v= voordeel, n= nadeel voor algemene middelen, door afronding kunnen verschillen ontstaan

Het voordelig budgettair effect voor de algemene middelen is nihil. Dit komt omdat Haarlem per saldo met name extra geld voor beleidsvelden krijgt en die komen volgens bestaand beleid ten gunste van die beleidsvelden. De gevolgen van de decembercirculaire voor 2019 worden verwerkt in de Jaarrekening 2019. Voor een aantal doelen kan gelden dat wij de middelen in 2019 ontvangen, maar deze pas in 2020 tot uitgaven leiden. In die gevallen zal een voorstel tot bestemming van het rekeningresultaat 2019 worden voorgelegd. De meerjarige gevolgen worden samen met de gevolgen uit de septembercirculaire verwerkt in de Kadernota 2021.

Ook wordt in de circulaire zicht gegeven op de huidige stand van zaken wat betreft de herijking van het gemeentefonds. Volgens de planning wordt in februari bekend wat de (financiële) gevolgen zijn per gemeente. Het nieuwe verdeelmodel wordt in de meicirculaire 2020 gepresenteerd en wordt in 2021 van kracht.

3. Consequenties

Op basis van de decembercirculaire 2019 is een nieuwe berekening gemaakt van de algemene uitkering voor de jaren 2019 tot en met 2024. In deze analyse wordt de nieuwe berekening vergeleken met de berekening die is gemaakt op basis van de septembercirculaire 2019. De analyse volgt daarbij de opbouw van de berekening van de algemene uitkering. In de opgenomen tabellen is telkens aangegeven wat het budgettaire effect is voor de algemene middelen.

3.1 Ontwikkelingen rijksniveau

Via de normeringsystematiek wordt jaarlijks de omvang van het gemeentefonds bepaald. De uitkeringsfactor is de verhouding tussen de voeding en de totale landelijke uitkeringsbasis. In 2019 daalt de uitkeringsfactor ten opzichte van de septembercirculaire. Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling van de landelijke uitkeringsbasis door de bijstelling van maatstaven met betrekking tot jongeren, medicijngebruik en basisonderwijsleerlingen.

Medicijngebruik

Door een omvangrijke stijging van de aantallen bij de maatstaven 'medicijngebruik met drempel' en 'ouders met langdurig psychisch medicijngebruik' (een stijging van de q) daalt de uitkeringsfactor (de p). De stijging binnen de maatstaven is het gevolg van actuele(re) declaratiegegevens, de maatstaven blijven echter voorlopig en worden pas definitief bij de decembercirculaire 2020.

Jongeren

Vanaf het uitkeringsjaar 2019 zijn de maatstaven 'jongeren jonger dan 18 jaar' en 'extra groei jongeren jonger dan 18 jaar' van toepassing op het gemeentefonds. Door actualisatie van statistieken van de nieuwe maatstaven is gebleken dat ook hier de aantallen hoger zijn dan eerder gedacht, met een dalende uitkeringsfactor als gevolg.

Basisonderwijsleerlingen

De Auditdienst Rijk van het Ministerie van Financiën heeft geconstateerd dat gegevens van Dienst Uitvoering Onderwijs onjuistheden bevatten. Dit heeft geleid tot aanpassingen in de hoeveelheden bij de maatstaven over basisonderwijsleerlingen. Deze aanpassing is kleiner dan de eerder benoemde aanpassingen, maar heeft ook een licht effect op de uitkeringsfactor.

Hoeveelheden Haarlem

Gezien de specifieke redenen voor aanpassing van de landelijke hoeveelheden van bovengenoemde maatstaven worden deze actualisaties ook voor Haarlem toegepast. Dit gebeurt enkel voor 2019 en deze specifieke maatstaven. Meerjarige actualisaties voor alle maatstaven vindt conform beleid plaats voor de Kadernota 2021.

Verdeelreserve

Als tegemoetkoming voor de negatieve bijstelling door het aanpassen van de landelijke hoeveelheden (en de doorwerking hiervan op de Suppletie-uitkering integratie sociaal domein, zie

paragraaf 3.4) hebben de fondsbeheerders besloten de verdeelreserve vrij te laten vallen via de uitkeringsfactor. Voor Haarlem heeft dit een positief effect van € 336 duizend.

De uitkeringsfactor voor 2020 is in deze circulaire niet geactualiseerd, eventuele aanpassingen volgen bij de meicirculaire.

Ontwikkelingen rijksniveau (bedragen x € 1.000)*	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ontwikkeling uitkeringsbasis	-2.187					
Hoeveelheidscorrectie Haarlem	2.706					
Verdeelreserve	336					
Totaal	855 v	0	0	0	0	0
<i>Waarvan budgettair effect voor algemene middelen</i>	<i>855 v</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

*) v= voordeel, n= nadeel voor algemene middelen, door afronding kunnen verschillen ontstaan

Te verwachten ontwikkelingen

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven (“trap-op, trap-af” methodiek). De decembercirculaire is geen bijstelmoment voor het accres en er zijn in deze circulaire dan ook geen mutaties voor het accres. De verwachting is dat er bij de meicirculaire geen negatieve bijstellingen zijn voor het accres 2019 omdat het Rijk heeft aangegeven gebruik te maken van een methodiek met begrotingsreserves. Door eventuele (extra) onderuitputting in 2019 weg te zetten in deze reserves is er geen doorwerking in het accres voor 2019.

3.2 Taakmutaties voor beleidsvelden

In de decembercirculaire is sprake van twee taakmutaties met een totaal nadelig budgettair effect voor Haarlem van € 22 duizend. Een taakmutatie die niet in de decembercirculaire zit maar wel in deze informatienota is verwerkt zijn de extra middelen voor Jeugdhulp.

Jeugdhulp

In de (informatienota over de gevolgen van de) meicirculaire 2019 is reeds gemeld dat het kabinet heeft besloten voor drie (2019, 2020 en 2021) jaar extra middelen toe te voegen aan het jeugdhulpbudget. Voor de daaropvolgende jaren wordt nog aanvullend onderzoek verricht om te kunnen bepalen of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben en daarom waren de middelen voor deze jaren nog op *pm* geraamd. Omdat er in de Programmabegroting 2020 bij de ‘taakstelling inclusief aanvullende voorstellen’ (pagina 17) € 2 miljoen geraamd is voor ‘mogelijke continuering hogere baten jeugdzorg’, worden deze middelen ook verwerkt in deze informatienota over de decembercirculaire, zonder dat deze circulaire zich al uitlaat over deze mogelijke structurele middelen.

Taakmutaties beleidsvelden (bedragen x € 1.000)*	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Gebruik centrale voorzieningen Basisregistratie Personen	-25					

Vergoeding kosten voor aanpassingen Gemeentelijke basisadministratie	2					
Jeugdhulp				2.000	2.000	2.000
Totaal	-22 n	0	0	2.000 v	2.000 v	2.000 v
<i>Waarvan budgettair effect voor algemene middelen</i>	<i>-22 n</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

*) v= voordeel, n= nadeel voor algemene middelen, door afronding kunnen verschillen ontstaan

3.3 Doeluitkeringen voor beleidsvelden

De algemene uitkering wordt van oudsher hoofdzakelijk gebruikt om het gemeentefonds over alle gemeenten te verdelen volgens dezelfde maatstaven. Daarnaast wordt de algemene uitkering tegenwoordig gebruikt om individuele gemeenten of groepen van gemeenten een uitkering te verstrekken voor een bepaald doel. Gemeenten zijn formeel-juridisch vrij om dat geld aan dat doel te besteden of ergens anders aan uit te geven. De reden dat het Rijk dit doet is dat op deze manier gemeenten geen verantwoording aan het Rijk hoeven af te leggen over de besteding van de ontvangen gelden; ze vallen immers onder de algemene uitkering. Dit in tegenstelling tot gelden die via specifieke uitkeringen door het Rijk worden verstrekt. Het Rijk vertrouwt erop dat gemeenten de ontvangen gelden in lijn met het doel zullen uitgeven. De bedragen in onderstaande tabel zijn extra inkomsten voor beleidsvelden die volgens bestaand beleid ten gunste komen van de betreffende beleidsvelden en daarom niet leiden tot een verhoging van de vrij besteedbare algemene middelen. Voor onderstaande doelen kan gelden dat wij de middelen in 2019 ontvangen, maar dat deze pas in 2020 tot uitgaven leiden. In die gevallen zal een voorstel tot bestemming van het rekeningresultaat 2019 worden voorgelegd.

Doeluitkeringen beleidsvelden (bedragen x € 1.000)*	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Verlenging impuls regionale samenwerking GGZ	30					
Klimaatmiddelen: Transitievisie warmte	202					
Klimaatmiddelen: Wijkaanpak	10					
Klimaatmiddelen: Energieloketten	74					
Slimme en Duurzame Mobiliteit MRA	604					
Vergoeding hoofdstembureaus verkiezingen	7					
LHBTI emancipatiebeleid	20					
Perspectief op werk	1.000					
Deltaprogrammering Ruimtelijke adaptatie	71	79				
Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches		5	5	5	5	5
Totaal	2.018 v	84 v	5 v	5 v	5 v	5 v
<i>Waarvan budgettair effect voor algemene middelen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

*) v= voordeel, n= nadeel voor algemene middelen, door afronding kunnen verschillen ontstaan

Klimaatmiddelen

In het Klimaatakkoord van juni 2019 is afgesproken dat het Rijk geld ter beschikking stelt aan gemeenten voor de periode 2019 tot en met 2021. Voor het opstellen van de Transitievisie Warmte ontvangt Haarlem een bijdrage van € 202 duizend. Hiermee moet uiterlijk in 2021 een transitievisie opgesteld zijn zoals opgenomen in het Klimaatakkoord. Daarnaast wordt in de decembercirculaire € 10 duizend aan Haarlem beschikbaar gesteld om een start te maken met het opstellen van

uitvoeringsplannen op wijkniveau. Ook ontvangt Haarlem € 74 duizend om bewoners en particuliere gebouw eigenaren goed te informeren, met name door middel van energieloketten.

Slimme en duurzame mobiliteit MRA

Voor maatregelen bestemd voor de uitgaven van het pakket Slimme en Duurzame Mobiliteit MRA ontvangt Haarlem € 604 duizend. Deze financiële bijdrage van het Rijk is gebaseerd op gemaakte afspraken tussen Rijk en regio in het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) gemaakte afspraken in het kader van het gezamenlijke gebiedsprogramma "Samen Bouwen aan Bereikbaarheid". Met het oog op de eisen van de financiële-verhoudingswet verbindt het Rijk geen voorwaarden aan haar financiële bijdrage. De bijdrage wordt beschikbaar gesteld als een decentralisatie-uitkering, waarbij de betreffende gemeente bepaalt hoe de verkregen middelen worden ingezet om de doelstelling van het gebiedsprogramma te behalen.

Perspectief op werk

Perspectief op Werk is een extra impuls voor de arbeidstoeleiding van mensen die willen en kunnen werken, maar niet zelfstandig de weg naar werk vinden. Een intensievere samenwerking tussen publieke en private partijen moet zorgen voor goede matches tussen werkzoekenden en beschikbaar werk. Perspectief op Werk is naast een extra impuls ook een leertraject om vanuit de praktijk te bezien hoe de bemiddeling van deze groep verbeterd kan worden. Deze middelen zijn door Haarlem niet vrij te besteden.

Werkgevers, gemeenten, UWV, MBO-Raad en de Ministeries van OCW en SZW hebben met de Intentieverklaring Perspectief op Werk een oproep aan de arbeidsmarktregio's gedaan om de kansen die de huidige arbeidsmarkt biedt optimaal te benutten. In het kader van de Intentieverklaring ontvangen nog eens 26 gemeenten namens hun arbeidsmarktregio elk een impulsfinanciering in 2019 van € 1 miljoen voor hun actieplan. Haarlem is één van deze gemeenten.

Deltaprogrammering Ruimtelijke adaptatie

In het Deltaprogramma Ruimtelijke adaptatie zijn middelen gereserveerd voor uitvoeringspilots op het gebied van ruimtelijke adaptatie. In deze circulaire worden de middelen voor procesondersteuning aan gemeenten beschikbaar gesteld. Het gaat voor Haarlem om € 71 duizend voor 2019. Daarnaast is in deze circulaire € 79 duizend beschikbaar gesteld aan Haarlem voor uitkeringsjaar 2020.

3.4 Suppletie-uitkeringen

Nacalculatie suppletie-uitkering overheveling integratie-uitkering sociaal domein (IUSD)

Deze suppletie-uitkering geeft invulling aan de bestuurlijke afspraak dat de overheveling van de IUSD naar de algemene uitkering in 2019 geen herverdeeleffect (positief of negatief) mag hebben. Het effect van het gebruik van actuelere statistieken en van de aanpassing van de definitie van de maatstaf jongeren (van <20 jaar naar <18 jaar) wordt via de suppletie-uitkering ongedaan gemaakt.

Op dit moment zijn voor de meeste maatstaven die onderdeel uitmaken van de suppletie-uitkering 2019 de definitieve gegevens al bekend (zie maatstaven medicijngebruik uit paragraaf 3.1). Actualisatie van de uitkering met deze gegevens heeft een dermate groot effect op de bedragen per gemeente dat de fondsbeheerders besloten hebben de suppletie-uitkering bij deze circulaire tussentijds na te calculeren in plaats van met terugwerkende kracht in één keer. Voor Haarlem heeft dit in 2019 een negatief effect van € 702 duizend.

Om de gemeenten met een negatieve bijstelling, zoals Haarlem, tegemoet te komen hebben de fondsbeheerders daarnaast besloten de verdeelreserve in de algemene uitkering bij deze circulaire volledig via de uitkeringsfactor te laten vrijvallen (eerder genoemd in paragraaf 3.1).

De definitieve nacalculatie van de suppletie-uitkering Overheveling IUSD 2019 vindt naar verwachting plaats bij de decembercirculaire 2020. Vanwege de tussentijdse nacalculatie is de inschatting van de fondsbeheerders dat de effecten dan beperkt zullen zijn. Omdat de gegevens over het aantal jongeren < 20 jaar en <18 jaar (peiljaar 2020) naar verwachting pas in de van zomer 2020 gereed zijn, kan de suppletie-uitkering voor 2020 nu nog niet worden berekend. Deze suppletie-uitkering zal naar verwachting bij de decembercirculaire 2020 definitief worden.

Budgettair effect

Bij de meicirculaire 2018 viel de suppletie-uitkering IUSD samen met de overheveling van de IUSD Jeugd, Participatie en Wmo. De negatieve effecten gingen destijds dan ook ten laste van het sociaal domein. In de informatienota bij de septembercirculaire 2019 werd reeds aangegeven dat de houdbaarheid van het apart presenteren van het sociaal domein verder onder druk kwam te staan. Bij deze circulaire is geen goed onderscheid meer te maken tussen de effecten voor het sociaal domein en de algemene middelen. Dit komt door de overheveling naar de Algemene Uitkering, de verwevenheid met de maatstaven binnen de AU en daarmee met de uitkeringsfactor en de (gedeeltelijke) verevening van de nadelige effecten via de verdeelreserve (zie paragraaf 3.1). De nadelige effecten van € 702 duizend vallen daarom geheel onder de algemene middelen.

Suppletie-uitkeringen (bedragen x € 1.000)*	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Suppletie-uitkering IUSD	-702	14	14	14	14	14
Totaal	-702 n	14 v	14 v	14 v	14 v	14 v
<i>Waarvan budgettair effect voor algemene middelen</i>	<i>-702 n</i>	<i>14 v</i>	<i>14 v</i>	<i>14 v</i>	<i>14 v</i>	<i>14 v</i>

*) v= voordeel, n= nadeel voor algemene middelen, door afronding kunnen verschillen ontstaan

3.5 Berekening budgettair effect voor de algemene middelen

In voorgaande paragrafen is per onderdeel aangegeven wat het budgettair effect is voor de algemene middelen. Onderstaande tabel vat dit in een overzicht samen.

Berekening budgettair effect (bedragen x € 1.000)*	2019	2020	2021	2022	2023	2024
A. Ontwikkelingen rijksniveau	855					

B. Taakmutaties voor beleidsvelden	-22					
C. Doeluitkeringen voor beleidsvelden	0					
D. Suppletie-uitkeringen	-702	14	14	14	14	14
Budgettair effect voor de algemene middelen	131 v	14 v	14 v	14 v	14 v	14 v

*) v= voordeel, n= nadeel voor algemene middelen, door afronding kunnen verschillen ontstaan

4. Vervolg

De gevolgen van de decembercirculaire voor 2019 worden verwerkt in de Jaarrekening 2019. Voor een aantal onderwerpen kan gelden dat wij de middelen in 2019 ontvangen, maar dat deze pas in 2020 tot uitgaven leiden. In die gevallen zal een voorstel tot bestemming van het rekeningresultaat 2019 worden voorgelegd. De meerjarige gevolgen worden samen met de gevolgen uit de septembercirculaire 2019 verwerkt in de Kadernota 2021.

5. Stand van zaken Herijking ververdeling Gemeentefonds

Eind maart 2019 is het herijkingonderzoek gestart dat moeten leiden tot een nieuwe verdeling van de Algemene Uitkering en een aantal relevante decentralisatie-uitkeringen. Aanleiding voor de herijking is dat het huidige model is ontstaan onder een andere bestuurlijke structuur en dat het sociaal domein is overgeheveld naar de AU. In het voorjaar van 2020 zullen fundamentele beslispunten met het oog op die nieuwe verdeling besproken worden. De invoering van het nieuwe model is voorzien per 1 januari 2021.

De afgelopen maanden is er gewerkt aan de bouw van het nieuwe verdeelmodel van het gemeentefonds. Het model is gebaseerd op de gegevens van ruim 90 gemeenten. Tijdens het bouwen van het model zijn verdeelvarianten voorgelegd aan een stuurgroep, deze stuurgroep beoordeelt de varianten op basis van het beoordelingskader zoals dat aan het begin van het herijkingstraject is vastgesteld¹.

Naast de bouw van het model is er door de fondsbeheerders en de VNG gesproken over de wijze van inkomensverevening. Op het gebied van inkomensverevening is vooral de discussie over de ozb-verevening relevant voor Haarlem. De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) stelt voor om 100% van de ozb-capaciteit te verevenen in de algemene uitkering. In het huidige model wordt 80% van de ozb-capaciteit van woningen en 70% van de ozb-capaciteit van niet-woningen verevend. Aangezien de waardeontwikkeling in Haarlem harder stijgt dan het landelijk gemiddelde zou volledige verevening tot een extra nadeel leiden. Ook stelt de ROB voor om het gemiddelde landelijke ozb-tarief in plaats van het huidige rekentarief te gebruiken voor de verevening. Doordat het gemiddelde

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/documenten/rapporten/2019/06/30/beoordelingskaders-voor-de-verdeling>

tarief hoger is dan dit rekentarief leidt dit tot meer verevening en daarmee een extra nadeel voor Haarlem².

Verder is de omgang met uitschieters nog onzeker, waarbij uitschieters gemeenten zijn die door specifieke eigenschappen niet goed in het model passen. Het ingroeipad van het nieuwe model is ook nog onderwerp van discussie. Het Rijk wil het nieuwe model invoeren waarbij herverdeeleffecten tot maximaal € 25 á € 30 per inwoner per jaar (€ 4 tot 4,8 miljoen per jaar voor Haarlem) toegestaan zijn, terwijl de VNG pleit voor een beperking tot maximaal € 15 per inwoner per jaar (€ 2,4 miljoen per jaar voor Haarlem).

In Januari 2020 moet over deze punten een definitief besluit worden genomen door de fondsbeheerders en de stuurgroepen. Kort daarna komen de fondsbeheerders met het voorstel en zullen hierover advies vragen aan de ROB en de VNG. De verwachting is dat begin februari de eerste uitkomsten per gemeente bekend zijn. In februari en maart worden daarover regionale bijeenkomsten georganiseerd en in april vindt het laatste bestuurlijke overleg tussen het Rijk en de VNG plaats. Na het advies van de ROB en de VNG zal het verdeelmodel eind april worden aangeboden aan de Tweede Kamer. Uiteindelijk zal de nieuwe verdeling in de meicirculaire van 2020 gepubliceerd worden.

6. Bijlage

Decembercirculaire 2019 Gemeentefonds

---

² <https://www.raadopenbaarbestuur.nl/publicaties/gemeentefonds/documenten/publicaties/2019/09/05/briefadvies-herijking-gemeentefonds>